

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

Διδασκαλία 2^{ης} ξένης γλώσσας

Ενότητα 1 : Ζητήματα ορολογίας

Γαλαντόμος Ιωάννης

Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σκοποί ενότητας

- Αποσαφήνιση των όρων *πρώτη/μητρική γλώσσα, δεύτερη/ξένη γλώσσα, εκμάθηση & κατάρκτηση μιας γλώσσας*

Περιεχόμενα ενότητας

- 1.1 Εννοιολογική αποσαφήνιση

Ζητήματα ορολογίας

1. 1 Εννοιολογική Αποσαφήνιση

Εννοιολογική Αποσαφήνιση 1

- Εννοιολογική αποσαφήνιση των όρων *πρώτη/μητρική γλώσσα* (first language/mother tongue), *δεύτερη ή ξένη γλώσσα* (second or foreign language) και *εκμάθηση* (learning) ή *κατάκτηση* (acquisition) ενός γλωσσικού συστήματος.
- Οι όροι *πρώτη/μητρική γλώσσα* άλλοτε χρησιμοποιούνται διαζευκτικά εκφράζοντας την τάση για ταυτόσημη αντιμετώπισή τους (π.χ. Crystal, 2005) και άλλοτε επιχειρείται διαχωρισμός τους με αντικατάσταση της μητρικής από τον όρο *πρώτη γλώσσα*.

Εννοιολογική Αποσαφήνιση 2

- Το γεγονός ότι στις περισσότερες περιπτώσεις η πρώτη γλώσσα ενός παιδιού είναι και η μητρική του καθώς η εκτεταμένη χρήση των δύο αυτών όρων ως ισοδύναμων μάς ωθεί να χρησιμοποιούμε αδιάκριτα τους δύο όρους ως συνώνυμους δηλώνοντας τη γλωσσική μορφή με την οποία έρχεται το παιδί σε επαφή στο οικογενειακό του περιβάλλον και εσωτερικεύει κατά τα πρώτα χρόνια της ζωής του.

Εννοιολογική Αποσαφήνιση 3

- Μια ξένη γλώσσα είναι οποιαδήποτε γλώσσα διδάσκεται στο σχολείο εντός του αναλυτικού προγράμματος, αλλά στερείται ευκαιριών και δυνατοτήτων για επικοινωνιακή χρήση εκτός του σχολικού περιβάλλοντος. Η δεύτερη γλώσσα αναφέρεται στο γλωσσικό κώδικα που χρησιμοποιείται για εκπαιδευτικές, διοικητικές, επαγγελματικές κι άλλες εξειδικευμένες λειτουργίες.

Εννοιολογική Αποσαφήνιση 4

- Στην περίπτωση μιας δεύτερης γλώσσας οι ευκαιρίες για καθημερινή χρήση ποικίλλουν ανάλογα με το status που κατέχει σε μια συγκεκριμένη γλωσσική κοινότητα και τις χρήσεις/λειτουργίες, οι οποίες τής έχουν αποδοθεί μέσω της επίσημης γλωσσικής πολιτικής (Crystal, 2005· Ellis, 1994· Μήτσης, 1998· Saville-Troike, 2006).

Εννοιολογική Αποσαφήνιση 5

- Ο όρος *κατάκτηση* συνιστά «την σταδιακή ανάπτυξη ικανότητας σε μια γλώσσα χρησιμοποιώντας τη με φυσικό τρόπο σε επικοινωνιακές περιστάσεις» (Yule, 1985: 191), ενώ η εκμάθηση αφορά στη συνειδητή εμπλοκή, εκ μέρους του ατόμου, σε μια δεύτερη γλώσσα αφού έχει κατακτήσει επαρκώς τους βασικούς μηχανισμούς που διέπουν τη λειτουργία της πρώτης του γλώσσας (Μήτσης, 1998· Yule, 1985).

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Crystal, D. (2005). *How Language Works*. Woodstock & New York: The Overlook Press.
- Ellis, R. (1994). *The Study of Second Language Acquisition*. Oxford: OUP.
- Μήτσης, Ν. (1998). *Στοιχειώδεις Αρχές και Μέθοδοι της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας. Εισαγωγή στη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης (ή Ξένης) Γλώσσας*. Αθήνα: Gutenberg.
- Saville-Troike, M. (2006). *Introducing Second Language Acquisition*. Cambridge: CUP.
- Yule, G. (1985). *The study of language*. Cambridge: CUP.

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ